

Handboek NVT

Leeswijzer Taalleesland
Nederlands voor het basisonderwijs
op Aruba (klas 3-klas 6)

Leerjaar 5

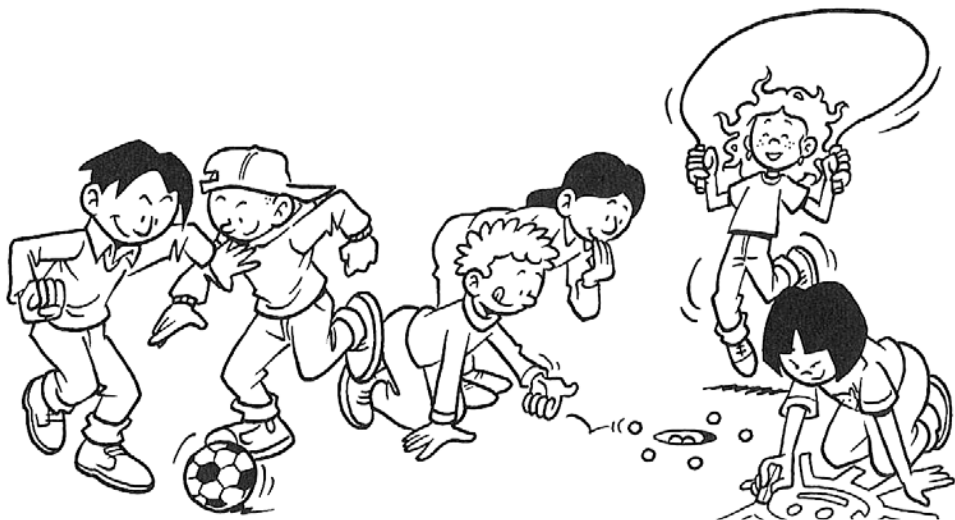
Thema 2

Kom je buiten spelen?

Werkboek 2

Woordenschat**1**

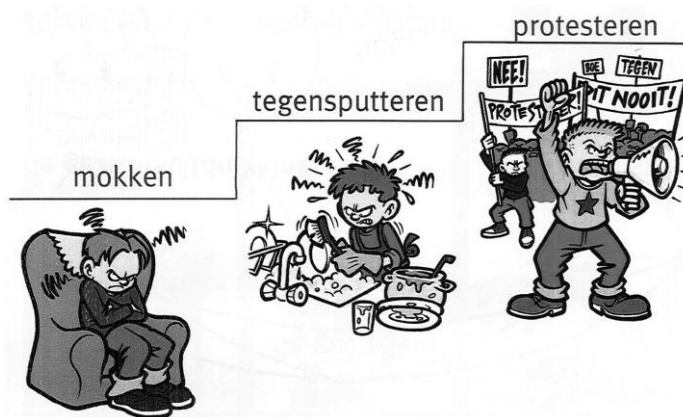
Klas 5 mag buiten spelen, omdat het pauze is.
Wat zijn ze aan het doen? Kijk naar het plaatje.

- 1 Met wie zou jij willen meespelen? _____
- 2 Waarom? _____
- 3 Met wie speel jij buiten? _____
- 4 Welk spel speel je dan? _____
- 5 Heb je nog tijd? Kleur dan de tekening mooi in.

Woordenschat

- protesteren:** Protesteren is: zeggen dat je het ergens niet mee eens bent. Of dat je iets niet wilt. Het gaat vaak samen met veel lawaai en boosheid.
- zich verzetten:** Iemand die zich verzet, probeert iets tegen te houden. Hij vecht bijvoorbeeld terug als hij wordt aangevallen. Of hij gaat er flink tegen in als hij het er niet mee eens is.
- tegensputteren:** Als je tegensputtert, zeg je dat je iets niet wilt. Je moppert een beetje. Maar op het laatste moment doe je het toch of vind je het toch goed. Tegensputteren is minder heftig dan protesteren.
- mokken:** Mokken betekent: laten merken dat je boos bent, zonder dat je zegt waarom.

Woordenschat

1 Zet het goede woord onder het goede plaatje.
Kies uit de woorden in het hok.

protesteren mokken tegensputteren zich verzetten

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

het gebrek:

Iemand met een gebrek, heeft een foutje aan zijn lichaam of aan zijn verstand, waardoor hij minder kan dan normale mensen.

gehandicapt:

Iemand die gehandicapt is, heeft een lichamelijk of verstandelijk gebrek.

lichamelijk gehandicapt:

Iemand die lichamelijk gehandicapt is, kan bijvoorbeeld niet lopen of kan zijn handen niet gebruiken. Er is iets mis met botten, spieren of zintuigen. Bijvoorbeeld: Door zijn lichamelijke handicap moet Bas in een rolstoel zitten.

verstandelijk gehandicapt:

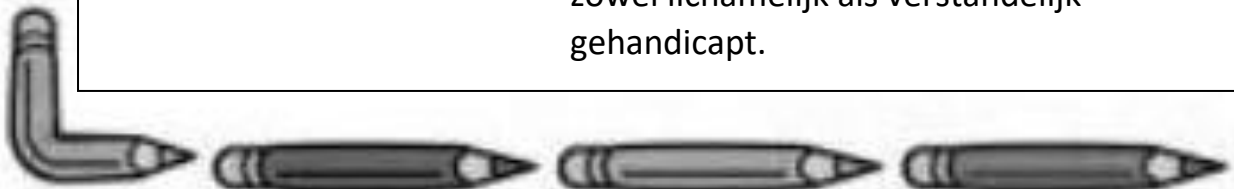
Iemand die verstandelijk gehandicapt is kan niet goed denken en dingen oplossen. Soms groeit het verstand niet mee. Dan blijft zo iemand zich altijd gedragen als een klein kind. Ook als hij volwassen is. Zo iemand noem je ook wel zwakbegaafd.

zwakbegaafd:

Iemand die zwakbegaafd is, heeft een verstandelijke handicap. Hij kan niet goed denken en kan geen problemen oplossen.

meervoudig gehandicapt:

Iemand die meervoudig gehandicapt is, is zowel lichamelijk als verstandelijk gehandicapt.

 Woordenschat

1

Elk jaar met *oud en nieuw* gebeuren er nare ongelukken met vuurwerk. Sommige mensen gaan namelijk stunts met vuurwerk en dat is levensgevaarlijk! Als er dan iets ontploft, kun je zo een hand of een oog kwijtraken. Daarom zeggen mensen in Nederland altijd: *Je bent een rund als je met vuurwerk stunt!*

Lees goed wat meneer John vertelt. Hier zie je een tekening van iemand Die heeft gestunt met vuurwerk.

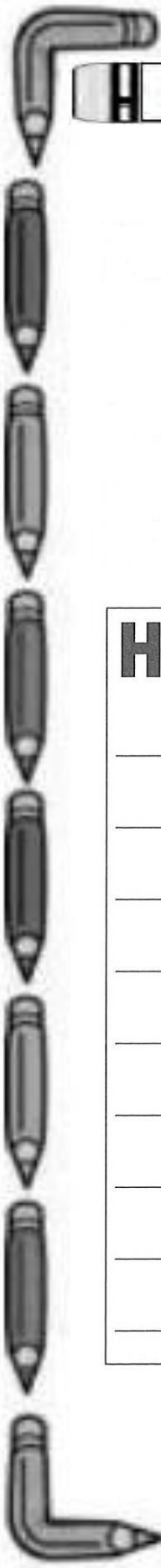
Voor de schoolkrant ga je een kort stukje schrijven over de gevaren van vuurwerk. Gebruik de informatie van Meneer John en het voorbeeld van de jongen die een ongeluk heeft gehad. In het stukje moeten de woorden uit het hok voorkomen.

misvormd

gehandicapt

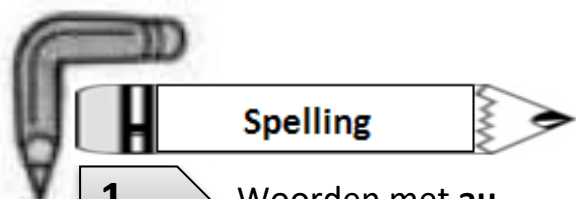
het gebrek

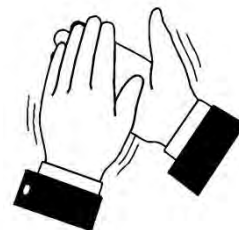
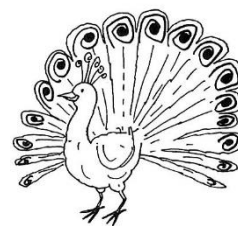
Woordenschat

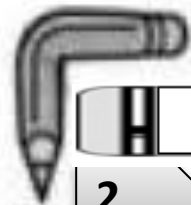

HET GEVAAR VAN VUURWERK

1 Woorden met au

- 1 De paus rijdt in een blauwe auto.
- 2 In de pauze eten we gauw een augurk met rauwe ham.
- 3 Is de pizza een beetje flauw? Doe er dan saus over.
- 4 De kater slaat plotseling met zijn klauw naar de pauw.
- 5 Au! Die broek zit me veel te nauw.
- 6 "Haal een glas lauwe melk voor me!", snauwt de man.
- 7 De poes klauterde in een hoge boom, waar ze bleef miauwen.
- 8 Oma vindt het erg benauwd in de sauna.
- 9 "Ik heb een kabeljauw gevangen met kauwgom", roept de visser.
- 10 De dirigent trok zijn wenkbrauwen op toen er nauwelijks applaus klonk.
- 11 Grijs wolken en grauwe luchten zie je niet in de maand augustus.

Spelling

2

Als je /ug/ hoort aan het eind van een woord, dan schrijf je **-ig**, maar niet bij terug.

Als je /luk/ hoort aan het einde van een woord, dan schrijf je **-lijk** maar niet bij geluk.

Woorden met **-ig** of **-lijk**

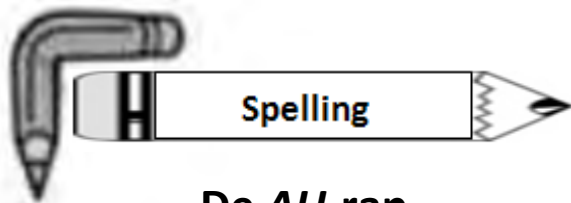
- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

3

Maak steeds een woord dat eindigt op **-ig** of **-lijk**.

- 1 aard _____
- 2 moei _____
- 3 angst _____
- 4 onschuld _____
- 5 gemakke _____
- 6 heer _____
- 7 ijver _____
- 8 gezell _____
- 9 moge _____
- 10 spijt _____

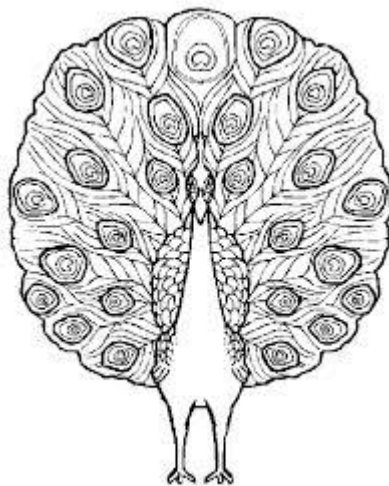
De AU-rap

Die prachtige pauw
heeft zo'n last van zijn klauw.
Wat zielig, straks valt de stakker nog flauw.

Laura eet graag rauw,
dus niet warm, liever lauw,
met saus gemaakt van druppeltjes dauw.

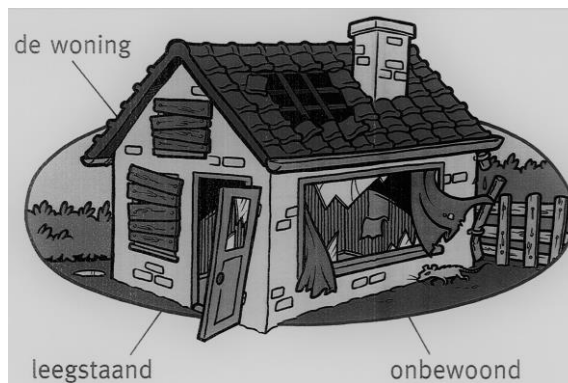
Pauls jas is niet blauw,
meer een tikkeltje grauw,
maar als je dat opmerkt dan krijg je een snauw.

Als ik vettigheid kauw,
wordt mijn broek veel te nauw.
En dat doet au!
Dus stop ik maar gauw.

- de woning:** Een woning is een gebouw of een stukje van een gebouw om in te wonen.
- bewoond:** Een bewoond huis is een huis waar mensen in wonen.
- onbewoond:** Een onbewoond huis is een huis waar niemand meer in woont.
- leegstaand:** Een leegstaand huis is een huis waar niemand meer in woont en waar ook geen meubels meer in staan.

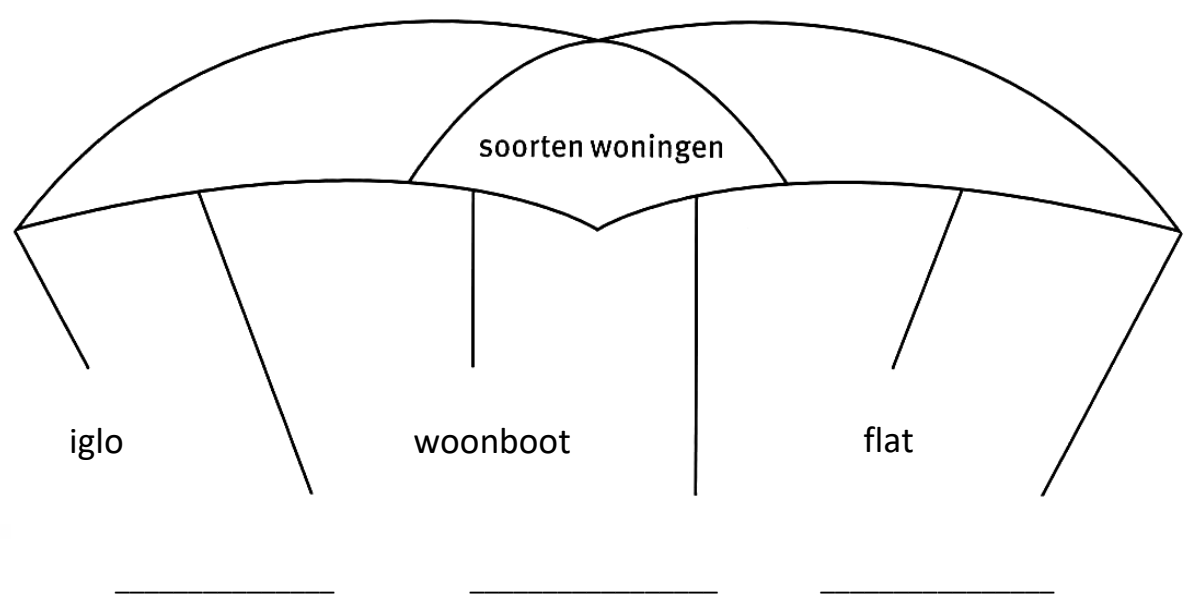

Woordenschat

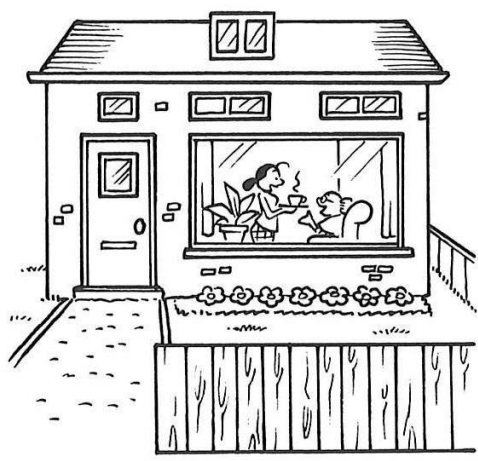
1

Een *woning* is een plaats waarin je kunt wonen.
Er zijn veel soorten *woningen*. Welke weet jij nog?
Vul de woordparachute verder in.

2.2

Zet de woorden onder het goede huis.
Kies uit: **leegstaand** en **bewoond**.

 Woordenschat **2.2**

Hoe weet je of een huis *leegstaand* of *bewoond* is?
Noem drie dingen waar je dat aan kunt zien.

Een bewoond huis:

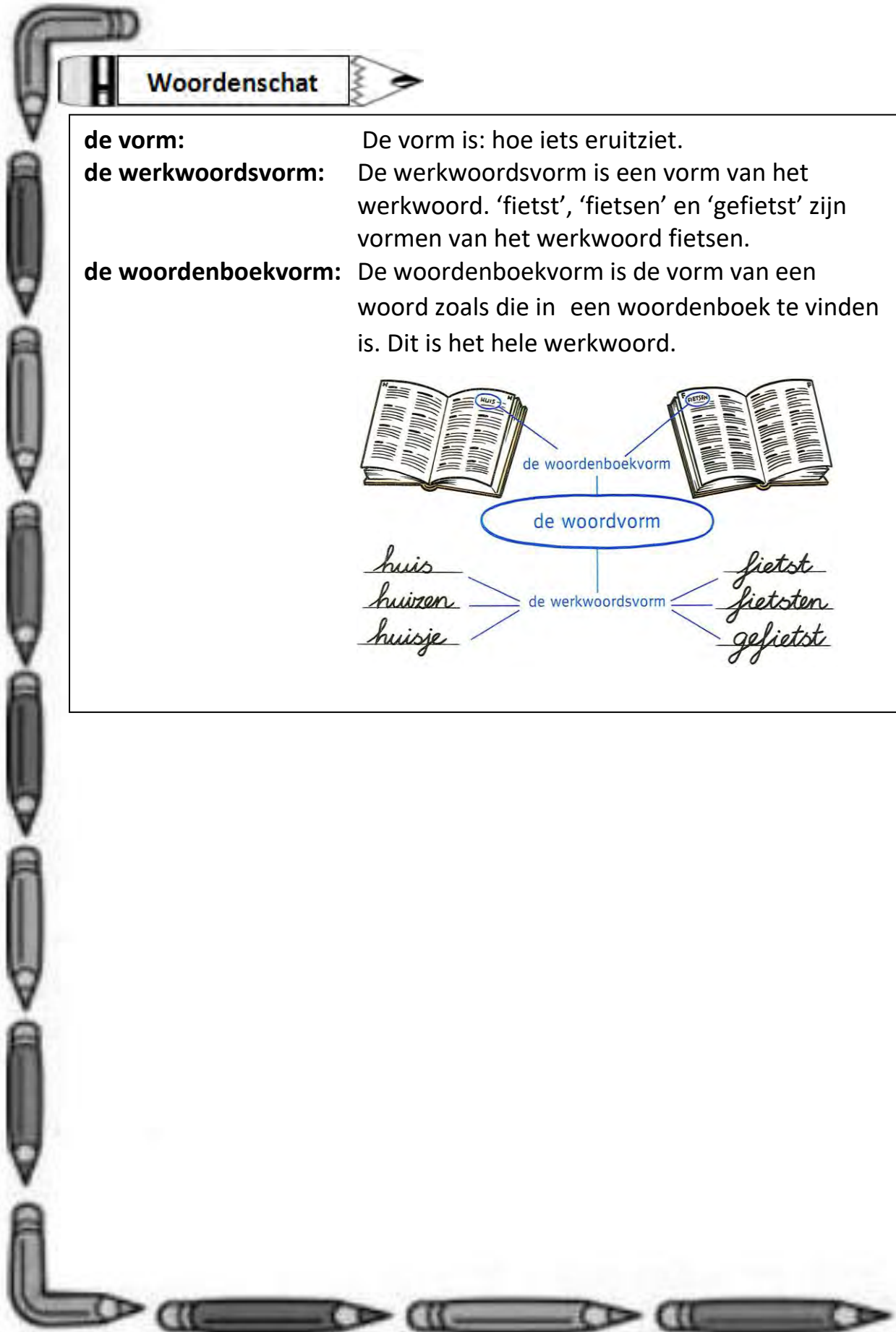
Een leegstaand huis:

1 _____ 1 _____

2 _____ 2 _____

3 _____ 3 _____

Woordenschat

- de vorm:** De vorm is: hoe iets eruitziet.
- de werkwoordsvorm:** De werkwoordsvorm is een vorm van het werkwoord. 'fietst', 'fietsen' en 'gefietst' zijn vormen van het werkwoord fietsen.
- de woordenboekvorm:** De woordenboekvorm is de vorm van een woord zoals die in een woordenboek te vinden is. Dit is het hele werkwoord.

1

Sommige woorden met dezelfde betekenis hebben meerdere vormen.

Bijvoorbeeld: **doe-woorden** of **werkwoorden**.

Kijk maar naar de verschillende vormen van onderstaande werkwoorden.

(wij) **lopen** – (ik) **loop** – (hij) **loopt** – (wij) **liepen** – (wij hebben) **gelopen**

(wij) **fietsen** – (ik) **fiets** – (hij) **fietst** – (wij) **fietsen** – (wij hebben) **gefietst**

(wij) **zijn** – (ik) **ben** – (hij) **is** – (wij) **waren**

Het eerste dikke woord heet het **hele werkwoord**.

Je kunt erachter komen of het werkwoord het **hele werkwoord** is door er 'ik kan' of 'ik wil' voor te zetten.

Kun jij bij de volgende **hele werkwoorden** een andere werkwoordsvorm bedenken? De eerste is al voorgedaan.

vernielen

vernielt

rennen

lachen

praten

slapen

springen

Woordenschat

2

Kun je bij de volgende werkwoordsvormen het **hele werkwoord** bedenken? De eerste is al voorgedaan.

ren	rennen
droomt	_____
zing	_____
eet	_____

En nu moeilijker!

riep	roepen
dronk	_____
at	_____
had	_____

Nog moeilijker!

gespeeld	spelen
gezegd	_____
beloofd	_____
geprotesteerd	_____

Woordenschat

3

Je weet dat werkwoorden veel werkwoordsvormen hebben.
Bijvoorbeeld: bij *lopen*: *loop*, *loopt*, *gelopen*.

Weet jij wat de werkwoordsvormen zijn?

Zoek de werkwoordsvormen in de tabel op en zet een rondje om het cijfer.

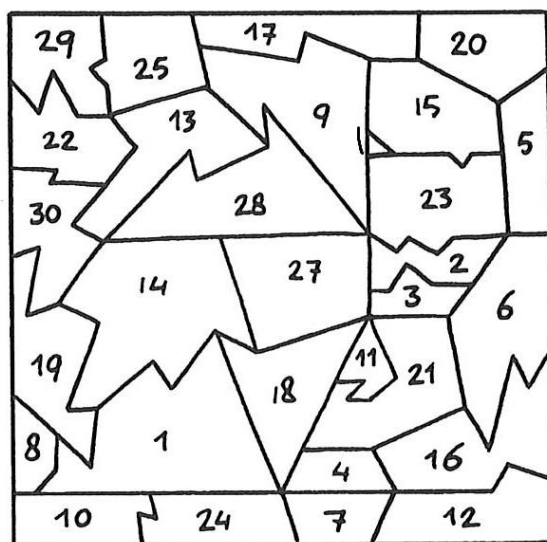
1 fietst	11 hoopte	21 naam
2 beer	12 schrift	22 mooi
3 gaat	13 vernielt	23 geproefd
4 valt	14 mokte	24 hond
5 ring	15 protesteer	25 flauw
6 vinger	16 potlood	26 achter
7 hoofd	17 klomp	27 drinkt
8 blauw	18 slurpt	28 kwaakt
9 gehad	19 paars	29 het
10 negen	20 huis	30 omdat

In de afbeelding hieronder is iets verstopt.

Je kunt dat vinden.

Kleur de vakjes met de cijfers van de werkvoordvormen groen.

Deze cijfers heb je op de vorige bladzijde omcirkeld.

Wat heb je gevonden?

4

Niet alle woorden staan in het woordenboek.

Als je een woord in het woordenboek opzoekt, moet je de goede vorm opzoeken: **de woordenboekvorm**.

Gooit staat niet in het woordenboek, alleen *gooien* staat in het woordenboek. *Gooien* is **de woordenboekvorm**.

Van werkwoorden is het **hele werkwoord** dus ook **de woordenboekvorm**.

Luz kan de woorden niet in het woordenboek vinden.

Kun jij haar helpen?

Wat is de goede **woordenboekvorm**?

Woord**Woordenboekvorm**

draagt

gelezen

mokt

liep

5

Los de rebus op.

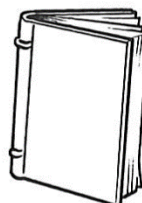
Niet dik, maar ...

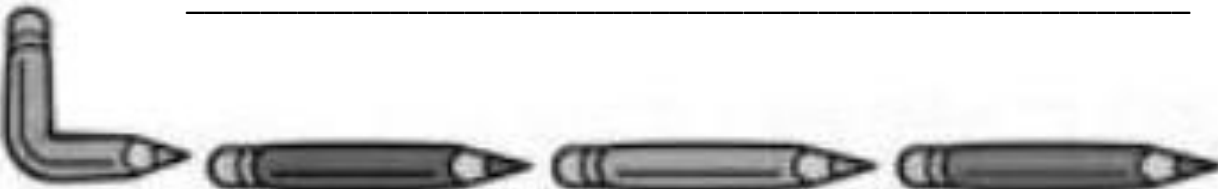
W+

u=e

w=v

Spelling

1 Woorden op **-eren**, **-oren**, **-euren**.

Maak je woorden op **-eer** langer? Dan schrijf je **-eren**.
 Maak je woorden op **-oor** langer? Dan schrijf je **-oren**.
 Maak je woorden op **-eur** langer? Dan schrijf je **-euren**.

-eren

-oren

-euren

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2 Maak de woorden langer.
 Kijk goed naar de voorbeelden.

bezeer

bezeren

1 mankeer	_____
2 bespeur	_____
3 trakteer	_____
4 ijsbeer	_____
5 verstoor	_____
6 verhoor	_____
7 verscheur	_____
8 kleur	_____

Spelling

3

-eren, -oren of -euren?

Vul in:

1 mank _____

2 overh _____

3 trakt _____

4 sp _____

5 verl _____

6 b _____

7 onw _____

8 kl _____

9 k _____

10 prob _____

Woordenschat

de discussie: Een discussie is een gesprek tussen mensen die zeggen wat ze ergens van vinden.

de mening: Je mening is hoe je over iets denkt, wat je ervan vindt.

Woordenschat

1 Lees het verhaaltje en vul de goede woorden in op de lege plekken.

Kies uit de woorden **discussie** en **mening**.

Meester Freek vraagt aan alle leerlingen wat zij vinden van voetbal. Eerst geeft Max zijn _____. Hij vindt voetbal erg leuk.

Nathan vertelt dat hij zelf wel eens een voetbalwedstrijd organiseert. Dan mogen alle kinderen uit de buurt zich inschrijven en maakt hij teams van alle deelnemers.

Isabella vindt helemaal niks aan voetbal. Alleen als er andere landen meedoen, vindt ze het wel leuk. "Oh", zegt Gijs, "Je bedoelt internationaal voetbal." Max roept dat Barcelona de beste is. Daar is Nathan het helemaal niet mee eens: "Ajax is veel beter!"

Er ontstaat een _____. Meester Frank kalmeert iedereen.

Wat is het onderwerp van de **discussie**? _____

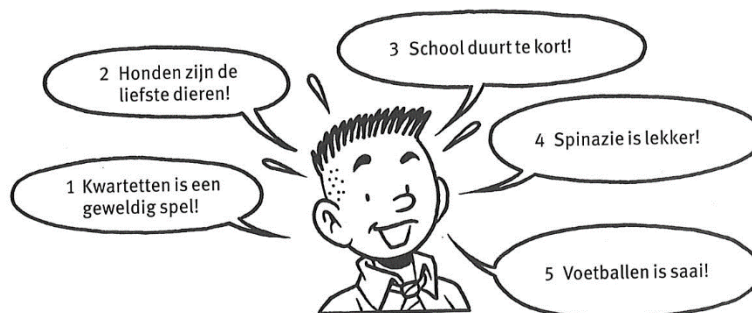
Wat is de **mening** van Nathan? _____

2

Lees.

Als je een **discussie** voert, vertel je elkaar je mening. Als je vindt dat de ander hetzelfde moet denken als jij, probeer je hem te overtuigen. Daarvoor geef je argumenten. Dat zijn redenen waarom jouw mening beter is. Dan vertel je waarom jij gelijk hebt.

Ben jij het eens of oneens met meester Freek?
Schrijf erachter waarom (argument).
De eerste heeft Isabella al voor je ingevuld.

Argument

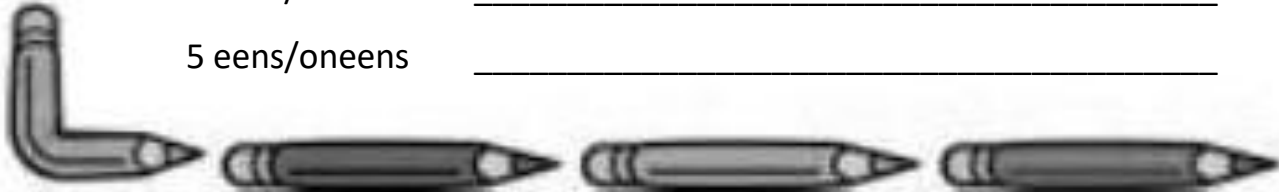
1 eens/oneens Het is saai want je moet de hele tijd stil zitten.

2 eens/oneens _____

3 eens/oneens _____

4 eens/oneens _____

5 eens/oneens _____

Woordenschat

- gevoelens:** Een gevoel is iets wat je voelt.
- de gezichtsuitdrukking:** De gezichtsuitdrukking is de manier waarop iemand kijkt. Aan iemands gezichtsuitdrukking kun je zien hoe iemand zich voelt, bijvoorbeeld boos of blij.
- de lichaamstaal:** Met lichaamstaal laat je met je lichaam zien wat je denkt of hoe je je voelt.

1

Is het een **gezichtsuitdrukking** of **lichaamstaal**?
Onderstreep het goede woord.

Je middelvinger opsteken is een gezichtsuitdrukking/lichaamstaal.
Verdrietig kijken is een gezichtsuitdrukking/lichaamstaal.
Je steeds uitrekken is een gezichtsuitdrukking/lichaamstaal.
Stralen met je ogen is een gezichtsuitdrukking/lichaamstaal.
Onderuitgezakt zitten is een gezichtsuitdrukking/lichaamstaal.

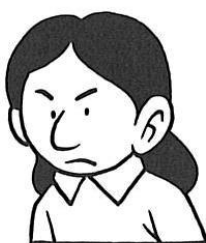
2

De kinderen van meester Freek kunnen hun gevoelens goed laten zien.
Kijk maar naar hun gezichtsuitdrukkingen en lichaamshoudingen.

- 1 Welk gevoel willen Louise, Gijs en Nathan laten zien?
Kies uit de woorden in het hok.

blij	boos	verdrietig
------	------	------------

De **gezichtsuitdrukkingen** van Louise, Gijs en Nathan.

Louise kijkt _____ Gijs kijkt _____ Nathan kijkt _____

2 Wat laten Lin, Juan en Loes zien met hun lichaam?
Kies de woorden uit het hok.

kwaad stoer verlegen

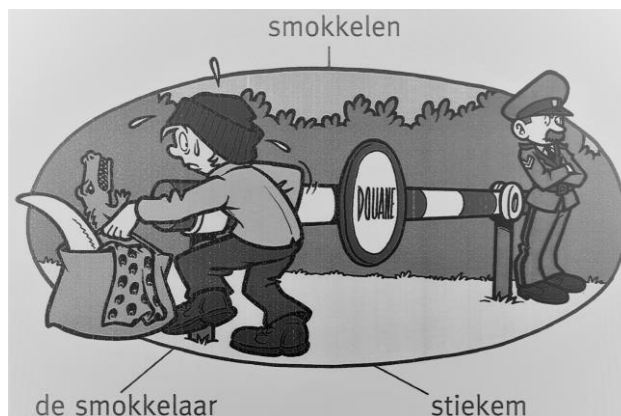
De **lichaamstaal** van Lin, Juan en Loes.

1 Lin is _____ 2 Juan is _____ 3 Loes is _____

 Woordenschat

- smokkelen:** Smokkelen is stiekem spullen brengen van het ene naar het andere land. Eigenlijk zou hij daarvoor moeten betalen. Of het gaat om verboden spullen, die je helemaal niet mag verkopen.
- stiekem:** Stiekem betekent: in het geheim. Anderen mogen het niet weten of merken.
- de smokkelaar:** Een smokkelaar is iemand die spullen smokkelt. Hij brengt ze stiekem van het ene naar het andere land.

Woordenschat

1 Lees de tekst en denk goed na.

Een **smokkelaar** is iemand die stiekem verboden spullen naar een ander land brengt. Dit heet **smokkelen**.

Op het plaatje staat een **smokkelaar**. Maar hij is geen goede **smokkelaar**.

Hij is niet stiekem genoeg.

Kun jij deze **smokkelaar** helpen?

Bedenk tips hoe deze **smokkelaar** meer stiekem spullen kan **smokkelen**.

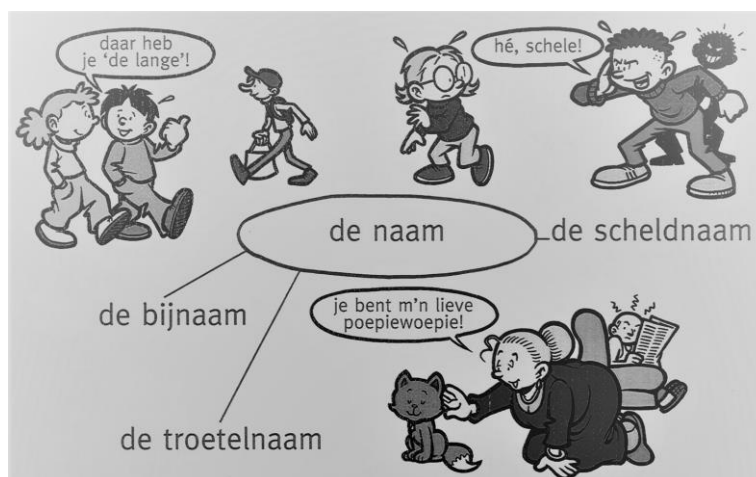
- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

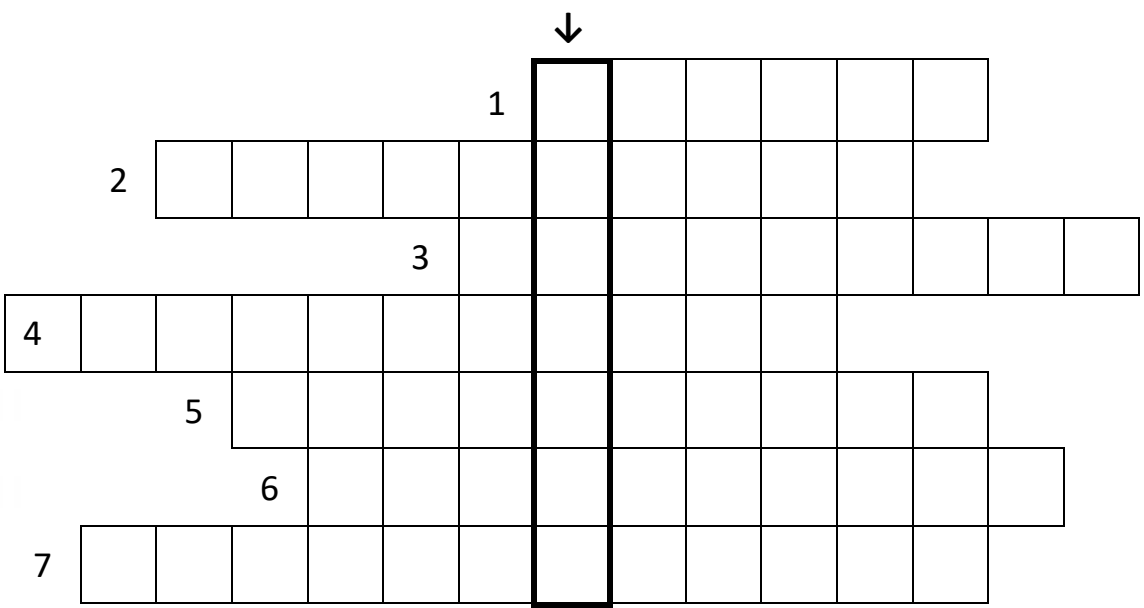
Woordenschat

- de bijnaam:** Je bijnaam is niet je echte naam, maar mensen noemen je zo. Bijvoorbeeld om je te plagen, of omdat je ergens heel goed in bent. Iemand die graag worteltjes eet, kun je bijvoorbeeld 'konijn' noemen.
- de troetelnaam:** Een troetelnaam is een naam die je hebt bedacht voor iemand die je erg lief vindt. Bijvoorbeeld 'dushi'.
- de scheldnaam:** Een scheldnaam is een bijnaam die je voor iemand hebt bedacht om hem te beledigen/pijn te doen.

1 Vul de puzzel in.

- 1 Dat wat kapot is, heet _____ .
- 2 Een huis waar niemand meer in woont is een _____ huis.
- 3 Een gesprek waarin je zegt wat je ergens van vindt, noem je een _____ .
- 4 Zeggen dat je het ergens niet mee eens bent, is _____ .
- 5 Iemand die stiekem spullen van het ene naar het andere land brengt, terwijl dat niet mag, is een _____ .
- 6 Een bijnaam die je voor iemand hebt bedacht om hem te beledigen/pijn te doen, is een _____ .
- 7 Daarmee laat je met je lichaam zien wat je denkt of voelt: _____ .

De oplossing onder de pijl is:

Spelling

1

Bedenk een zin bij ieder woord.

loopt _____

brachten _____

straffen _____

gooi _____

schreven _____

speelde _____

hoort _____

huilt _____

kijkt _____

belde _____

2

Luister goed naar je juf of meester.
Schrijf alleen de persoonsvorm op.

Spelling

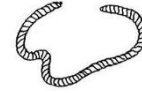
3

Bedenk acht woorden met **au** en acht woorden met **ou**.
Schrijf ze op.

au

ou

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

4

De woorddelen van **ig-** en **lijk-**woorden zijn door elkaar geraakt.
Maak jij de woorden weer goed?

ijvelijks

jaarlijk

wekerig

spijlijk

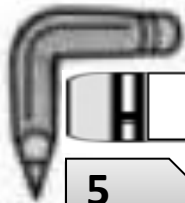
moeidig

onschullig

gemakketig

gezeldig

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Spelling

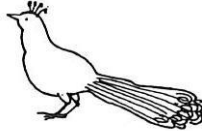
5 Maak met ieder woord uit het hok een zin.

gezellig	protesteren	wekelijks
kleuren	overhoren	klauwen gebouw

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

6 Los de rebus op!

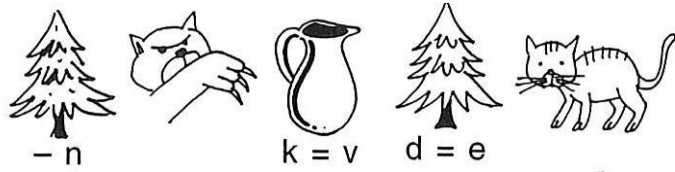
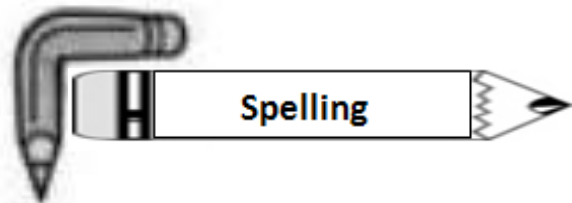
TIP: Dit is een den. Dat is een soort boom.

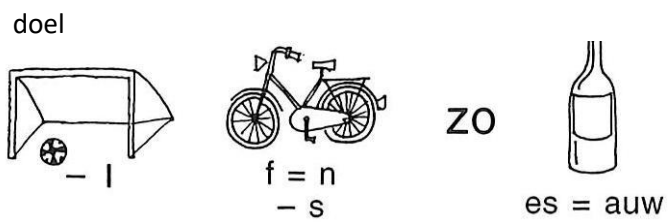

is

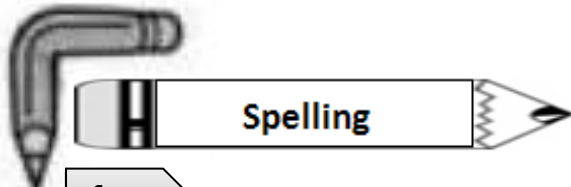

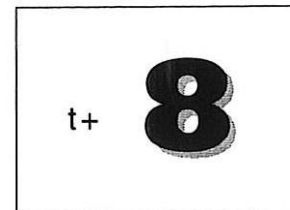
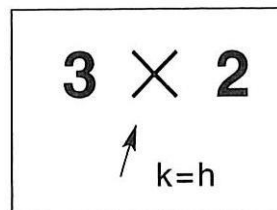
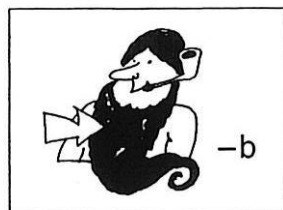
1 Vul in *au*, *auw*, *ou* of *ouw*.

- 1 Zie je n_____ wel.
- 2 Ik k_____ graag op k_____ wgom.
- 3 Mag ik j_____ pen even lenen?
- 4 Die broek is veel te n_____.
- 5 Mijn buurvr_____ is heel lief.
- 6 _____! Dat doet pijn!
- 7 Ik maak de boot met een t_____ vast.

2 Maak er twee van.

- 1 Niet een beer, maar twee _____.
- 2 Niet een spoor, maar twee _____.
- 3 Niet een deur, maar twee _____.
- 4 Niet een oor, maar twee _____.
- 5 Niet een kleur, maar twee _____.
- 6 Niet een veer, maar twee _____.

3 Maak er een 'lijk' of 'ig'-woord van.

4

Hoe noemen we doewoorden ook wel?
Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a lidwoorden
b eigennamen
c werkwoorden

5

Wat is een andere naam voor het hele werkwoord?

- a de woordenboekvorm
b het trefwoord
c de voorbeeldzin

6

Zet een rondje om de hele werkwoorden.

gaapt	geven	verdienen	werkte	sloeg
kruipen	glijden	gekozen	telden	trekken
floot	ligt	sluiten	geblazen	straft
meten	gooide	duwen	slingerde	vragen
loopt	droeg	aanwijzen	lacht	liggen

Taalbeschouwing

7.1

Hieronder zie je allerlei vormen van werkwoorden.
Schrijf de woordenboekvorm (het hele werkwoord) erachter.

Vormen van het werkwoord

Woordenboekvorm

1 holde – gehold

2 tikten – tikt

3 zocht – zoekt

4 gevonden – vindt

5 riep – geroepen

7.2

Nu andersom.
Schrijf steeds twee vormen van het werkwoord op.

Woordenboekvorm

Vormen van het werkwoord

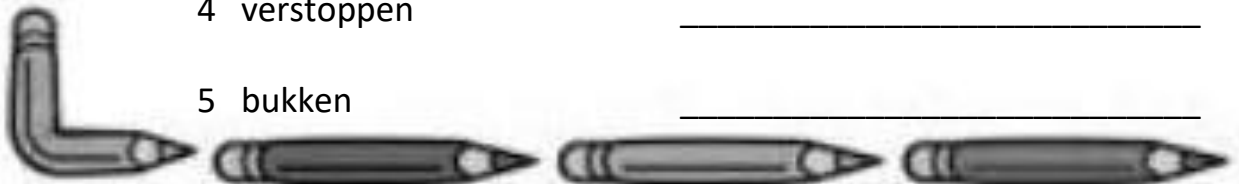
1 verliezen

2 winnen

3 rijden

4 verstoppen

5 bukken

Leesbegrip

8.1

Lees.

“Je moet langs het bospad en weer terug”, zegt Kobus. “Dat is het **parcours**. Ik neem op mijn **stopwatch** de tijd op.” “Is die fiets niet veel te **gammel**?” vraagt hij bezorgd. “Straks doet hij het niet meer.” Kobus schudt zijn hoofd. “Nee hoor, als je maar **continu** blijft trappen is er niks aan de hand. Klaar... af!” Sjeng gaat op de trappers staan en gaat er vandoor. Hij heeft allang een goede **tactiek** bedacht.

Zoek in je woordenboek op wat **parcours** betekent en schrijf het op.

parcours = _____

8.2

Zoek op wat **stopwatch** betekent.

stopwatch = _____

Leesbegrip

8.3 Zoek op wat **gammel** betekent. Schrijf ook de voorbeeldzin op.

gammel =

voorbeeldzin:

8.4 Zoek op wat **continu** betekent. Schrijf ook de voorbeeldzin op.

continu =

voorbeeldzin:

8.5 Zoek op wat **tactiek** betekent. Schrijf ook de voorbeeldzin op.

tactiek =

voorbeeldzin:

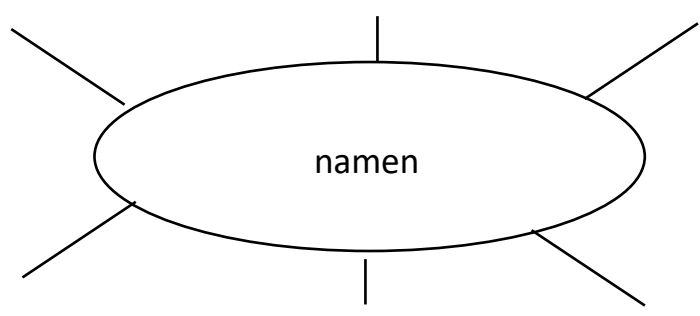
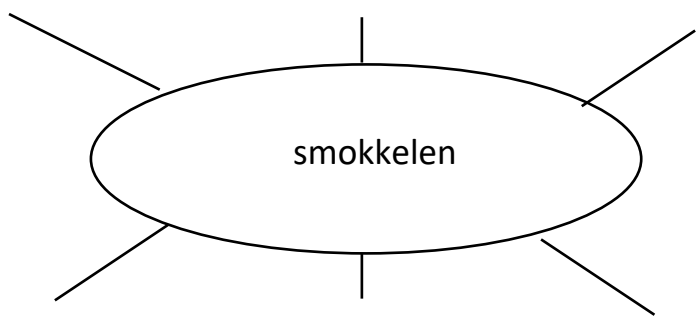
Woordenschat

9 Wat is dit voor naam? Zet een kruisje in het goede vakje.

	scheldnaam	troetelnaam	bijnaam
schatje			
domkop			
Sterke Steven			
lieverd			
lelijkerd			
Snelle Jelle			
dushi			

10 Kies de woorden uit het hok die in het Woordweb horen en schrijf ze erin. Bedenk er zelf nog meer bij.

bijnaam	grens	noemen	scheldnaam
smokkelaar		stiekem	verboden spullen

11

Sommige mensen **leven met een beperking**. Dat kan komen door een **lichamelijke handicap** of door een **verstandelijke handicap**. Bij mensen met een lichamelijke handicap is er iets mis met hun lichaam. Bij mensen met een geestelijke handicap is er iets mis met hun hersenen.

Welke activiteiten vormen voor welke handicap een probleem?
Zet een **L** (lichamelijke handicap) of **V** (verstandelijke handicap) in de hokjes voor de activiteit.

hardlopen

een lange wandeling maken

leren

een klusje in huis

een moeilijk boek lezen

het opzoeken van informatie op het internet

Stellen

12.1 Bekijk het plaatje.
Schrijf op hoe het meisje op de bank eruitziet.
Denk aan haar kleding en aan haar uiterlijk.

12.2 Hoe zou het meisje zich voelen? Vul in.

Ik denk dat ze _____ is.

Dat zie ik aan _____

Stellen

12.3 Bekijk het plaatje.

Hoe voelt de jongen met het losse stuur zich? Vul maar in.

Hij is heel _____.

Dat zie ik aan _____
_____.

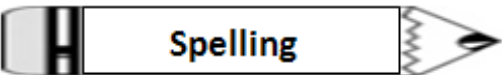
12.4 Hoe voelt de andere jongen zich?

Hij is heel _____.

Dat zie ik aan _____
_____.

12.5 Schrijf op hoe de jongen met het losse stuur eruitziet als je kijkt naar zijn kleding en zijn uiterlijk.

 Spelling

13.1

In deze tekening zitten zeven **au-** of **ou-**woorden verstopt. Zoek de woorden en schrijf ze erbij.
TIP: Heel veel bomen bij elkaar noem je een woud.

13.2

Weet je nog?

Voor een **w** aan het eind van een woord staat altijd een **u**.
Vul in: *uw, eeuw, ieuw, auw* of *ouw*.

- 1 Een l_____ is een prachtig dier.
- 2 Ik heb deze schoenen gisteren gekregen. Ze zijn n_____.
- 3 Opeens gaf een man haar een d_____.
- 4 Het water is niet warm, niet koud, maar l_____.
- 6 Ik bind mijn broertje vast met een t_____.

7

Taalbeschouwing

14.1

Lees.

Er ligt een dik pak sneeuw buiten. De sneeuw moet opgeruimd worden. Maar Mark heeft geen zin. Hij zit liever lekker op de bank een boek te lezen. Hij denkt dat zijn zoontjes het wel zullen doen. Milan en Tom hebben grote scheppen gepakt. Een tijd later gaan ze met ski's de trap op. Mark begrijpt er niets van. Dan hoort hij geschreeuw buiten. Wat is dat nu? Wordt er niet gewerkt? Mark weet niet wat hij ziet...

Hieronder zie je vormen van werkwoorden uit de tekst. Schrijf het hele werkwoord erachter.

ligt: _____ gepakt: _____

gesneeuwd: _____ begrijpt: _____

leest: _____ hoort: _____

doe: _____ denkt: _____

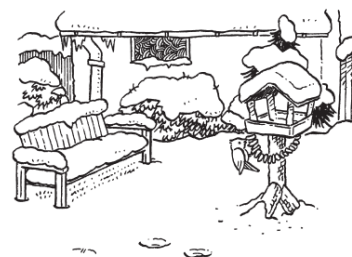
Taalbeschouwing

14.2 Wat voor soort woorden zijn Mark, Milan en Tom?

- a lidwoorden
 b werkwoorden
 c eigennamen

15 In het hok zie je tien woorden. Vijf vormen van werkwoorden en vijf zelfstandige naamwoorden.
 Kleur de werkwoorden rood en de zelfstandige naamwoorden blauw.

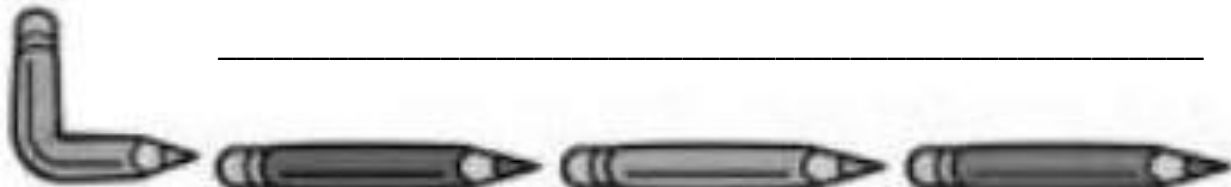
sneeuw	ligt
zit	boek
zoontjes	begrijpt
gewerkt	ski's
stoel	gepakt

16 Lees.

Ze moeten bij **hem** komen. “Breng die **dingen** naar binnen”, zegt **hij** streng. “En nu scheppen jullie **dat spul** netjes aan de kant.” **Ze** zijn boos. Maar ze doen toch maar wat **hij** zegt.

Wat een onduidelijk verhaaltje! Over wie zal het gaan? Schrijf het verhaaltje nog eens op. Bedenk op de plaats van de dikgedrukte woorden eigennamen en zelfstandige naamwoorden.

Taalbeschouwing

- 17** Als je iets elke dag doet, doe je het **dagelijks**.
 Als je iets één keer in de week doet, doe je het **wekelijks**.
 Als je iets één keer in het jaar doet, doe je het **jaarlijks**.

Kun je de volgende zelf bedenken?

Als je iets één keer in de maand doet, doe je het _____.

- 18** Vul de tabel in.
 Zet een kruisje onder het goede woord.
 De eerste is al voorgedaan.
 Bedenk de laatste zelf.

	dagelijks	wekelijks	jaarlijks
Eten doe je:	x		
Tandenpoetsen doe je:			
Jarig ben je:			
Zaterdag is:			
Zomervakantie heb je:			
Aankleden doe je:			

- 19** Op een plaatje kun je zie hoe iets eruitziet, Je ziet de **vorm**.
 Welk woord hoort bij welk plaatje? Trek lijnen.

Vorm

Woord

cirkel

vaas

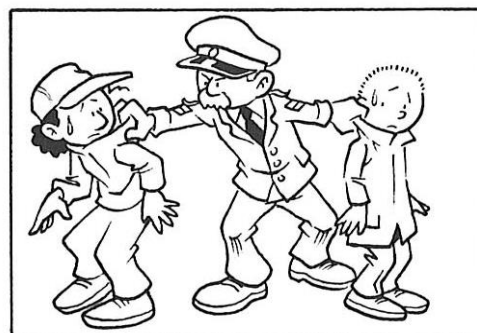
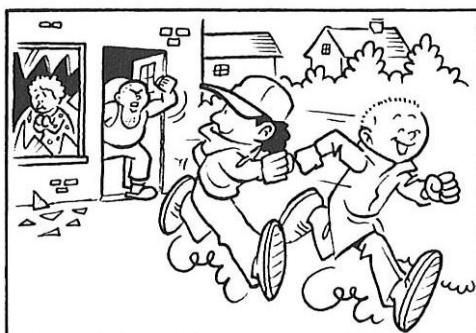
hond

Stellen

20

Jullie zijn journalisten.
Kijk goed naar de foto's.
Wat is er gebeurd?
Schrijf daarover met een andere leerling een krantenartikel.

Woordenschat

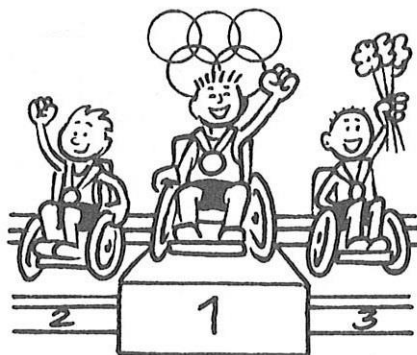
21

Misschien denk je dat mensen met een lichamelijke handicap niet kunnen sporten. Maar dat is niet waar. Er zijn speciale sportverenigingen voor lichamelijk gehandicapte sporters. Zo bestaat er **rolstoelbasketbal** en **rolstoeltennis**. Er zijn ook sporters die bijvoorbeeld met één been heel goed kunnen zwemmen. Eén keer in de vier jaar komen al deze sporters samen op **de Paralympische Spelen**. De Paralympische Spelen zijn de **Olympische Spelen voor sporters met een lichamelijke afwijking**.

Als je een lichamelijke handicap hebt, maar je wilt toch meedoen aan een groot sporttoernooi, aan welke spelen kun je dan meedoen? Kruis aan.

- a De gehandicapte spelen
- b De Paralympische spelen
- c De olympische spelen
- d De Rarelympische spelen

1

Lees deze bladzijde uit het vriendenboekje van Nora.

Ik ben Nora.

Ik ben 9 jaar en 1.35 meter lang.

Mijn haar is lang en blond.

Ik draag vaak twee paardenstaarten.

De kleur van mijn ogen is bruin.

Ik draag ook contactlenzen,
maar die kun je niet zien!

Ik kijk meestal vrolijk.

Mijn moeder heet Sylvia en mijn vader heet Ruud.

Mijn broer Rob is twee jaar ouder dan ik.

Wij hebben ook twee zwarte katten, Flop en Floor. Ze zijn broertje
en zusje en ze zijn vaak samen.

Mijn hobby's zijn zwemmen en lezen.

Vooral de boeken van Jacques Vriens vind ik mooi.

Mijn lievelingskleur is groen.

Mijn lievelingsdier is een kat.

Mijn lievelingseten is kip met gebakken aardappelen en boontjes.

Mijn lievelingstoetje is aardbeienijs met veel slagroom.

Mijn beste vriendin heet Isabel, zij komt uit Venezuela en zit bij
mij in de klas.

Wij zitten allebei op kunstzwemmen. We gaan daar altijd samen
naartoe.

Stellen

1.1

Iemand vraagt je in zijn of haar vriendenboekje te schrijven. Schrijf jij nu ook eens wat over jezelf op.

Ik ben: _____

Ik ben _____ jaar en _____ lang.

Mijn haar is _____ en ik draag het _____.

De kleur van mijn ogen is _____.

Ik kijk meestal _____.

Mijn moeder heet _____ en mijn vader heet

_____.

Ik heb _____ broertjes en _____ zusjes.

Mijn hobby's zijn _____.

Mijn lievelingsboek is _____.

Mijn lievelingskleur is _____.

Mijn lievelingsdier is _____.

Mijn lievelingseten is _____.

Mijn lievelingstoetje is _____.

Mijn beste vriend(in) heet _____.

Teken hier je zelfportret.

